

27.4.2004

OM 10/51/2004
OM 014:00/2004**KANSANVALTA 2007 -TOIMIKUNTA**

- Asettaminen** Oikeusministeriö on päättänyt asettaa Kansanvalta 2007 -nimisen toimikunnan, jonka tehtävänä on selvittää ja arvioida edustuksellisen demokratian tilaa ja sen toimintaan liittyviä eräitä periaatteellisia kysymyksiä sekä tehdä kehittämissuhteita suomalaisen kansanvallan vahvistamiseksi.
- Toimikausi** 1.5.2004–31.5.2005.
- Tausta** Kansanvalta 2007 -toimikunta on yksi hallituksen kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaan kuuluvista hankkeista. Toimikunnan ehdotusten tulisi olla toteutettavissa vuonna 2007, jolloin tulee kuluneeksi 100 vuotta Suomen ensimmäisistä eduskuntavaaleista. Näissä vaaleissa naiset ensimmäisinä Euroopassa olivat oikeutettuja äänestämään ja asettumaan ehdokkaiksi. Toimikunnan asettamisen taustoista on tarkempi selvitys liitteenä olevassa muistiossa.
- Tehtävä** Kansanvalta 2007 -toimikunnan tehtävänä on selvittää ja arvioida sekä tehdä kehittämissuhteita seuraavista kysymyksistä:
- 1) Suomalaisen politiikan toimintaedellytysten ja sisällöllisten edellytysten vahvistaminen. Miten vahvistetaan suomalaisen puoluejärjestelmän kansanliikeluonnetta? Miten voidaan vahvistaa puolueiden pitkäjänteistä aatepoliittista ohjelmatyötä ja kansalaisten innostamista yhteiskunnalliseen keskusteluun?
 - 2) Millä kuntien ja valtiovallan toimenpiteillä voidaan nykyistä olenaisesti enemmän vaikuttaa kansalaisten äänestysaktiivisuuteen? Pohdittavia kysymyksiä olisivat esimerkiksi kansalaisten tietoisuuden lisääminen vaaleista ja vaikutuskanavista poliittisessa toiminnassa sekä vaalien käytännön järjestelyt (mm. äänestyspaikat).
 - 3) Onko mahdollista sallia äänestäminen yleisissä vaaleissa muuallakin kuin äänestyspaikassa vaaliviranomaisen edessä, esimerkiksi sähköisesti? Mitä vaikutuksia äänestämismenettelyjen mahdollisella sähköistämällä olisi vaalien luottamusmiesorganisaation merkitykseen ja toimintaan?
 - 4) Millä tavoilla kunnallisessa päätöksenteossa voidaan vahvistaa luottamushenkilöiden toimintamahdollisuuksia ja sitä kautta edustuksellisen demokratian toimivuutta?
 - 5) Onko nykyinen vaalijärjestelmämme riittävän toimiva äänestäjä-edustajasuhteen näkökulmasta? Suoritetaan vertailu Suomen ja muiden keskeisten eurooppalaisten vaalijärjestelmien välillä ja punnitaan vaihtoehtoisia tapoja kehittää vaalijärjestelmää.
 - 6) Voidaanko yleisiä vaaleja yhdistää toisiinsa? Asiaa arvioidaan erityisesti äänestysaktiivisuuden näkökulmasta.

7) Onko europarlamenttivaaleissa mahdollista ottaa käyttöön muista vaaleista poikkeavia menettelyitä sen edistämiseksi, että Suomesta valittavat edustajat edustavat mahdollisimman tasaisesti maan eri osia ja että vaalikampanjointikustannuksia voitaisiin pienentää? Onko europarlamenttivaalien ehdokaslistojen enimmäispituus tarkoituksenmukaisella tasolla?

Toimikunnan tehtävänä on lisäksi tarvittaessa koordinoida kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelman demokratian vahvistamiseen liittyvien muiden hankkeiden työtä sekä sopia niiden kanssa mahdollisista selvityksistä ja toimeksiannoista.

Organisointi

Toimikunnan puheenjohtajisto ja jäsenistö muodostuvat niiden puolueiden edustajista, joiden listoilta on viimeksi toimituissa eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa valittu edustajia sekä Eduskuntaan että Euroopan parlamenttiin. Tässä suhteessa kolme suurinta puoluetta saivat toimikuntaan kaksi edustajaa, muut yhden. Toimikunnan puheenjohtajalla on kokemusta kunnallisen, kansallisen ja eurooppalaisen edustuksellisen demokratian toiminnasta.

Puheenjohtaja:

Paasio, Pertti, Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja:

Lankia, Eero, kansanedustaja, puoluesihteerin, Suomen Keskusta r.p.

Jäsenet:

Haapoja, Susanna, kansanedustaja, Suomen Keskusta r.p.

Hautala, Heidi, kansanedustaja, Vihreä liitto r.p.

Heinäluoma, Eero, kansanedustaja, puoluesihteerin, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.

Kokko, Annika, puoluesihteerin, Suomen Kristillisdemokraatit r.p.

Kumpula, Miapetra, kansanedustaja, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.

Ollila, Heikki, A., kansanedustaja, puoluesihteerin, Kansallinen Kokoomus r.p.

Ruuth, Aulis, puoluesihteerin, Vasemmistoliitto r.p.

Sundström, Berth, puoluesihteerin, Ruotsalainen Kansanpuolue r.p.

Tujunen, Taru, pääsihteerin, Kansallinen Kokoomus r.p.

Tarvittaessa toimikunta voi nimetä puolueita edustaville jäsenille varajäsenet.

Asiantuntijat:

Borg, Sami, dosentti, Tampereen yliopisto

Harjula, Heikki, johtava lakimies, Suomen Kuntaliitto ry

Nurminen, Pekka, valiokuntaneuvos, Eduskunta

Paloheimo, Heikki, professori, Turun yliopisto
Tarasti, Lauri, hallintoneuvos, korkein hallinto-oikeus

Sihteerit (sivutoimisia):

Aarnio, Eero J., lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö
Jutila, Karina, erityisavustaja, Eduskunta
Jääskeläinen, Arto, vaalijohtaja, oikeusministeriö
Puhakainen, Päivö, apulaisrehtori, Työväen Akatemia

Kustannukset ja rahoitus

Toimikunnan menot maksetaan momentilta 25.70.21 (Vaalimenot, kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelma), lukuunottamatta tavanomaisia kokouspalkkiota, matkakustannuksia ja oikeusministeriön virkamiesten palkkiota, jotka maksetaan momentilta 25.01.21 (oikeusministeriön toimintamenot).

Oikeusministeri

Johannes Koskinen

Kansliapäällikkö

Kirsti Rissanen

LIITE

Muistio 1.4.2004: Kansanvalta 2007 -toimikunta

JAKELU

Toimikunta
Ministeri
Kansliapäällikkö
Osastopäälliköt
Ohjelmajohtaja Niemelä
Tiedotus
Helsingin maksukeskus